

25 § Lausunnon antaminen viheraluejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksesta

Tekninen jaosto 22.5.2025 § 25

vs. rakennustarkastajan päätösehdotus

Teknisellä jaostolla ei ole huomautettavaa viheraluejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksesta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

rakennusvalvontainsinööri Aki Tissari p. 040 671 2422

Kaupunginhallitus on pyytänyt tekniseltä jaostolta lausuntoa viheraluejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksesta.

Iisalmen keskusta-alueelle on laadittu vuonna 2004 viheraluejärjestelmätyö, jota on toteutettu viime vuosikymmenet mm. maapolitiikan, kaavoituksen sekä yleisten alueiden suunnittelun ja rakentamisen keinoin. Vuoden 2024 alussa on käynnistetty viheraluejärjestelmän päivittäminen. Suunnittelutyön tavoitteena on päivittää ja uudistaa Iisalmen kaupungin viheraluejärjestelmä, jolla luodaan kokonaiskuva viheralueiden kehittämistarpeista.

Uudistamistarpeet liittyvät toimintaympäristön muutoksiin, joita 20 vuodessa on tapahtunut: esimerkiksi ilmastomuutos ja siihen sopeutuminen sekä luonnonmonimuotoisuuden heikkeneminen ovat nousseet huomioitaviksi teemoiksi alueidenkäytön suunnittelussa. Keväällä 2024 kaupunginvaltuustossa on hyväksytty Iisalmen strateginen yleiskaava. Yleiskaava ja uudistettava viheraluejärjestelmä toimivat rinnakkain tarkempaa suunnittelua tehtäessä. Viheraluejärjestelmä tarkoittaa yleiskaavan tulkintaa työssä käsiteltävien osa-alueiden osalta. Viheraluejärjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan tavoitteisiin: mm. kaupunkistrategiassa tavoitteena on tiivis yhdyskuntarakenne, toimiva ja hyvin saavutettava palveluverkko sekä puisto- ja liikuntareittien kokonaisuus, joka houkuttelee ihmisiä liikkumaan. Myös Iisalmen ilmastosuunnitelmassa on viheraluejärjestelmätyöhön kytkeytyviä tavoitteita.

Viheraluejärjestelmällä ei ole suoria oikeusvaikutuksia. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelman, tulee se ohjaamaan osaltaan

kaupungin tarkempaa suunnittelua etenkin teknisen ja ympäristötoimialan maankäyttö- ja asuminen vastuualueella mm. viheralueiden ja reitistöjen suunnittelussa kaavoituksessa sekä kadut ja ympäristö vastuualueella yleisten alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja hoidossa.

Suunnitelman aluerajaus

Suunnittelualue kattaa taajama-alueen ja siihen läheisesti kytkeytyviä alueita, ollen pinta-alaltaan noin 2800 ha. Suunnittelualue ulottuu pohjoisessa Koljonvirran entisen sairaalan alueelle/Mansikkaniemeen ja etelässä Ohenmäkeen. Idässä alue rajautuu pääasiassa 5-tiehen sekä Saunaniemen ja Ahmon alueille, lännessä Poroveteen ja Kirkonsalmen länsirannan alueille.

Suunnitelman sisältö

Viheraluejärjestelmätyö koostuu paikkatietoanalyysistä, viheraluejärjestelmän strategiasta sekä suunnitelmaosasta. Paikkatietoanalyysit ovat luoneet tietopohjaa suunnittelua varten ja niitä on laadittu mm. maanpeitteestä, viherrakenteesta, vesiympäristöistä sekä luonto, virkistys-, maisema- ja kulttuurihistoriallisista arvoista. Työssä on myös huomioitu mm. aiemmat maankäyttöratkaisut sekä kaupungin maanomistus. Strategiassa on tunnistettu ja valittu kolme teemaa:- vesi maisemassa,- monimuotoiset kaupunkimetsät sekä- kulttuurihistorialliset kerrostumat Suunnittelualue on jaettu osa-alueisiin (7 kpl) alueiden pääasiallisen maankäytön luonteen perusteella, joita ovat asuinaluepainotteiset alueet, keskusta-alue, teollisuuden ja kaupan alueet sekä metsäiset alueet. Eri osa-alueilla korostuvat strategian eri teemat.

-Suunnitelmakartoilla alueet on luokiteltu tavoitetilän mukaan siten, että luokitus perustuu työssä määriteltyyn viherrakenteeseen huomioiden myös RAMS 2020 kunnossapitoluokitus. Näitä luokkia ovat arvopuistot (kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet ja kohteet), rakennetut puistot, leikki- ja liikuntapaikat, arvometsät, lähimetsät, suojametsät, maisemaniityt, suojelu/kosteikkoalueet, vehreät asuinalueet osana viherrakennetta sekä vesialueet.

- Kartoilla on myös esitetty virkistysreitit ja -palvelut: Nykyiset sekä ehdotetut uudet virkistysreitit ja -palvelut.- Kartoilla on esitetty myös ekologiset ydinalueet ja yhteydet, jotka on luokiteltu seuraavasti: ekologinen ydinalue, kehitettävä yhteys ydinalueiden välillä, säilytettävä yhteys ydinalueiden välillä, säilytettäväekologinen yhteys, kehitettävä ekologinen yhteys, ekologinen yhteys rannalla sekä tärkeät katupuukadut. Ekologisiksi ydinalueiksi kutsutaan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita. Tällaisiksi työssä on osoitettu esimerkiksi Ohenmäen eteläosa, Poskilammen ympäristö, Saunaniemi ja Paloisvuori, Kangaslammen ympäristö eteläpuolisine metsäalueineen, Jordaninmäki ja Mansikkaniemen ympäristö sekä

hautausmaa-alue Kirkonsalmella pohjoispuolisine ranta-alueineen. Yhteydet ydinalueiden välillä ovat tärkeitä lajiston liikkumisen ja eri lajien kantojen säilymisen turvaamiseksi. Paikallisia ekologisia yhteyksiä ovat pääasiassa rantavyöhykkeen puustoiset alueet ja asuinalueiden väliin jäävät kapeammat puustoiset käytävät.

- Kartoilla on myös toimenpide-ehdotukset alueiden kehittämiseksi sekä niiden tärkeysjärjestys.

Vuorovaikutus ja eteneminen

Viheraluejärjestelmätöön suunnittelija on Nomaji maisema-arkkitehdit Oy. Työtä ohjaa ohjausryhmä, johon kuuluu ympäristönsuojelun, kaavoituksen ja kadut- ja ympäristö vastuualueen viranhaltijoita. Työn alkuvaiheessa vuorovaikutusta on järjestetty seuraavasti: suunnittelutyön pohjaksi kesällä 2024 järjestettiin karttapohjainen asukaskysely, johon saatiin noin 200 vastausta miellyttävistä ja kehitettävistä viheralueista. Lisäksi elokuussa 2024 järjestettiin vuorovaikutteinen yleisötilaisuus, jossa konsultti esitteli laatimiaan analyysyjä, viheraluestrategiaa ja alustavia luonnoksia, joihin oli mahdollista ottaa kantaa. Marraskuun 2024 lopussa järjestettiin työpaja, johon osallistuivat tekninen lautakunta, keskeiset viranhaltijat sekä suunnitelman laatijat. Helmikuussa 2025 tekniselle lautakunnalle on pidetty vielä työpaja ja maaliskuussa 2025 tekninen lautakunta on hyväksynyt luonnoksen ja esittänyt edelleen kaupunginhallitukselle sen hyväksymistä. Huhtikuussa 2025 kaupunginhallitus on asettanut muutetun viheraluejärjestelmäluonnoksen nähtäville.

Lisätietoja

<https://iisalmi.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-elaimet/puistot-ja-viheralueet/viheraluejarjestelma/>

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Liitteet

Viheraluejärjestelmä luonnos 23.4.2025